

Henry Purcell (1659-1695)
The Fairy Queen (òpera en cinc actes)
Text basat en el
Somni d'una nit d'estiu de William Shakespeare (1564-1616)

ACTE I

1. Obertura

Narradora:

Vaig començar a córrer, embogit.

La nit s'atansava, jo estava esgotat.
Però primer havia d'escapar d'aquest ritme frenètic
que la vida m'imposava;
allà, lluny de tot, al bosc,
sota coberta de les copes dels arbres
sentia estremir-se l'elogi de la lentitud.
L'inhalava, l'aspirava i l'ensumava.

El preciós tresor de la seva virginitat (implícit: del bosc):
Una aroma embriagadora.
Ah, aquestes fitoncides, partícules volàtils que emeten els arbres,
es combinen en el meu entorn
i afavoreixen, o no, el desenvolupament de la vida bacteriana.
Un joc d'imants i d'amants, certament a un micronivell,
però, personalment,
vaig sentir que la pressió arterial baixava.

2. "Come let us leave" – *Veniu, marxem*

Fairies

Come, come, come, let us leave the town,
and in some lonely place,
where Crowds and noise were never known,
resolve to spend our days.
In pleasant shades upon the grass
at night ourselves we'll lay;
our days in harmless sport shall pass,
thus time shall slide away.

Fades

Veniu, veniu, veniu, marxem de la ciutat,
i a algun lloc solitari,
on no hi hagi ni multituds ni soroll,
decidim passar els nostres dies.
De nit, amb les dolces ombres,
jaurem sobre l'herba,
i passarem els nostres dies amb jocs innocents,
així passarà el temps.

Narradora:

Em desperto de sobte.

Al bell mig de vells arbres
els troncs dels quals s'alcen en la foscor
com pilars d'una enorme catedral.
La meva ànima és al cel.

En aquest impuls ascendent,
hi havia tres intrusos, estrofolaris... : arbres borratxos.
M'hi vaig apropar... vaig girar al voltant i de cop
el vent va escombrar-me la raó.

Segur que estem desperts?... És que a mi em sembla
com si encara dormíssim, i encara somiéssim...

En ple despertar sensorial
vaig deixar divagar la meva ànima
en un espai-temps que ni tan sols sospitava que existia.
I ara jo soc aquí, emboscat i embogit
dins l'embriaguesa del moment.

3. Escena de poeta ebri**Drunken poet**

Fill up the bowl, then...

1st fairy, chorus

Trip it, trip it in a ring;
around this mortal dance, and sing.

Drunken poet

Enough, enough,
we must play at blind man's buff.
Turn me round, and stand away,
I'll catch whom I may.

2nd fairy, chorus

About him go, so, so, so,
pinch the wretch from top to toe;
pinch him forty, forty times,
pinch till he confess his crimes.

Drunken poet

Hold youdamn'd tormenting punk,
I do confess...

Fairies

What, what...

Drunken poet**Poeta ebri**

Ompliu la copa un altre cop...

Primera fada, cor

Envolteu-lo, fem un cercle
al voltant d'aquest mortal, balleu i canteu.

Poeta ebri

Prou, prou,
hem de jugar a la gallina cega.
Feu-me girar i aparteu-vos,
i jo atraparé a qui pugui.

Segona fada, cor

Gireu al seu voltant, així, així, així,
pessigueu aquest mesquí de cap a peus,
pessigueu-lo quaranta, quaranta vegades,
pessigueu-lo fins que confessi els seus crims.

Poeta ebri

Pareu, maleïts esperits,
Confesso...

Fades

Què, què...

Poeta ebri

I'm drunk,
as I live boys, drunk.

Fairies

What art thou, speak?

Drunken poet

If you will know it,
I am a scurvy poet.

Fairies

Pinch him, pinch him for his crimes,
his nonsense and his Dogrel rhymes.

Drunken poet

Hold! Oh! Oh! Oh!

Fairies

Confess more, more.

Drunken poet

I confess I'm very poor.
Nay prithee do not pinch me so,
good dear devil let me go;
and as I hope to wear the bays,
I'll write a sonnet in thy praise.

Fairies

Drive 'em hence, away, away,
let 'em sleep till break of day.

Que estic begut,
tan cert com que visc, begut.

Fades

Qui ets? Parla!

Poeta ebri

Si ho voleu saber,
soc un poeta indigne.

Fades

Pessigueu-lo, pessigueu-lo pels seus crims,
la seva neciesa i els seus pèssims versos.

Poeta ebri

Pareu! Oh! Oh! Oh!

Fades

Confessa més, més.

Poeta ebri

Confesso que soc molt pobre.
No, us suplico que no em pessigueu més,
estimada diablessa, deixa'm anar.
Com que un dia espero ser llorejat,
escriuré un sonet en el teu honor.

Fades

Marxem d'aquí, anem, anem,
deixeu-lo dormir fins a l'alba.

4. Giga

ACTE II

5. Preludi

Narradora:

I si les fades
fossin tan sols petits pensaments vaporosos.
En el silenci del capvespre,
ens persegueixen com ombres.

Dotades de coneixements no cognitius,
són la cara oculta de l'ésser.
Antenes del món,
reveladores de la microestructura interna i
visionàries del que es cou a gran escala.

Fairy, Fada, Fantasia – plural de Fatum per la influència que poden tenir en el destí de l'home.

De l'amor, saben:
la nit per als desitjos ocults
el misteri per preservar el sagrat
el secret i les seves múltiples delícies.

Titania la reina de les fades,
símbol de la gràcia femenina més etèria. Ella sap:
“Flor de Pèsol! Teranyina! Arna! Gra de Mostassa!
Afanyeu-vos! Veniu a ballar, al fons del bosc!
Encanteu-lo amb els vostres murmuris.

Que els espectres de les fades
i els follets facin uns salts
lleugers com els d'un ocell
que s'enfuig de l'esbarzer:
feu-me un cor de veus alades
mentre puntegeu la dansa

i et duran joies des del fons del mar
i et cantaran cançons quan dormiràs
en llits de flors.

Jo em sentia coronat pels seus murmuris.

6. “Come all songsters of the sky” – *Veniu, aus cantores del cel*

Come all ye songsters of the sky,
wake, and assemble in this wood;
but no ill-boding Bird be night,
none but the harmless and the good.

Veniu, aus cantores del cel,
desperteu i reuniu-vos en aquest bosc,
però que no hi vingui cap de mal averany,
només les bones i inofensives.

7. “May the god of wit inspire” – *Que el déu de l'enginy inspiri*

Chorus

May the god of wit inspire,
the sacred nine to bear a part;
and the blessed heavenly quire,
shew the utmost of their art.
While Eccho shall in sounds remote,
repeat each note,
each note, each note.

Now join your warbling voices all.

Cor

El déu de l'enginy inspiri
les muses benefactores perquè ens ajudin,
i que el sagrat cor celeste
mostri el màxim del seu art.
Mentre Eco, en el seu so remot,
repeteixi cada nota,
cada nota, cada nota.

Uniu les vostres veus melodioses.

8. Dansa de les fades

9. “Sing while we trip it” – *Canteu mentre ballem*

Sing while we trip it on the green;
but no ill vapours rise or fall,
nothing offend our fairy queen.

Canteu mentre ballem sobre l’herba,
que no s’elevin o caiguin vapors malèfics,
que res no ofengui la nostra reina de les fades.

10. “See, even night her self is here” – *Mireu, ha arribat la Nit en persona*

Night

See, even night her self is here,
to favour your design;
and all her peaceful train in near,
that men to sleep incline.
Let noise and care,
doubt and despair,
envy and Spight,
(the fiends delight)
be ever Banish’d hence,
let soft repose,
her eye-lids close;
and murmuring streams,
bring pleasing dreams;
let nothing stay to give offence.

La Nit

Mireu, ha arribat la Nit en persona,
per afavorir els vostres dissenys.
Ja s’acosta el seu plàcid seguici
que incita els homes al son.
Que el soroll i la preocupació,
el dubte i la desesperació,
l’enveja i la rancúnia
(delícies del diable)
siguin per sempre bandejats d’aquí,
que el dolç descans
tanqui les parpelles
i els rierols murmuradors
portin somnis agradables.
Que res no us ofengui.

11. “I am come to lock all fast” – *Jo vinc per envoltar-ho tot*

Mystery

I am come to lock all fast,
love without me cannot last.
Love, like counsels of the wise,
must be hid from vulgar eyes.
'Tis holy, and we must conceal it,
they profane it, who reveal it.

El Misteri

Jo vinc per envoltar-ho tot,
sense mi, l’amor no pot durar.
L’amor, com diuen els savis consells,
s’ha d’amagar als ulls vulgars.
Doncs és sagrat, i ha de romandre amagat,
qui el revela, el profana.

12. “One charming night” – *Una nit encisadora*

Secresie

One charming night
gives more delight,
than a hundred lucky days.
Night and I improve the tast,
make the pleasure longer last,
a thousand, thousand several ways.

El Secret

Una nit encisadora
és més delerosa
que cent dies afortunats.
La Nit i jo millorem el sabor,
fem que el plaer sigui més durador,
de milers de formes.

13. “Hush, no more, be silent all” – *Silenci! Prou de soroll, calleu tots*

Sleep

Hush, no more, be silent all,
sweet repose has clos'd her eyes.
Soft as feather'd snow does fall!
Softly, softly, steal from hence.
No noise disturb her sleeping sence.

La Son

Silenci! Prou de soroll, calleu tots,
el dolç repòs ha tancat els ulls.
Que caigui així, suaument, la neu esponjosa!
Suau, suaument, marxarem d'aquí.
Que cap soroll pertorbi els seus sentits adormits.

14. Dansa dels seguidors de la Nit

ACTE III

Narradora:

Us seguiré per 'quí, per 'llà i amunt i avall,

per aiguamoll, matoll, per bosc i per bruguera!
A estones seré un gos, a estones un cavall,
un porc, un ós decapitat, una foguera;
faré lladrucs, renills, grunys, brams o abrasament
quan sigui gos, cavall, porc, ós o foc ardent.

... un impuls de desig

assenyalat amb un crit com un bram,
que encara avui em perfora l'orella.
Quina potència viril, l'ase!

Erupció de la mort, de la vida, de l'ardor.
Revifalla, val per a un re-naixement.

El so del seu tacte era tal

que un segon es va convertir en l'univers.
Fugaç com un rumor,
breu com una ombra, passatgera com un somni
o com un llamp enmig de la nit fosca
que mostra Cel i Terra en un rampell.

Posseïts, metamorfosats
en una boja nit d'estiu.
Sota la pell, infinites variacions
i múltiples possibles.
Una bellesa salvatge.

Dolça meva,
bonica,
amb les teves urpes:
abraça'm,

més fort encara.
He volgut crucificar el teu cos i
tu has estès les ales.
Enlaira'm.

15. “If love’s a sweet passion” – *Si l’amor és una passió dolça*

Chorus

If love’s a sweet passion, why does it torment?
If a bitter, oh tell me whence comes my content?
Since I suffer with pleasure, why should I complain,
or grieve at my fate, when I know ‘tis in vain?
Yet so pleasing the pain is, so soft is the dart,
that at once it both wounds me, and tickles my heart.
I press her hand gently, look languishing down,
and by passionate silence I make my love known.
But oh! how I’m blest when so kind she does prove,
by some willing mistake to discover her love.
When in striving to hide, she reveals all her flame,
and our eyes tell each other, what neither dares name.

Cor

Si l’amor és dolça passió, per què em turmenta?
Si és amarga, digues, d’on ve la meva alegria?
El meu patir, sent plaer, per què em fa pena,
per què peno per la meva sort, si sé que és en va?
És tan agradable el dolor i tan dolç el dard
que fereix acariciant el cor!
Agafo dolçament la mà, la miro i llangueixo,
i li confesso el meu amor amb apassionat silenci.
Com m’alegra, però, quan ella demostra,
sense voler, el seu amor.
Quan, tractant d’amagar-la, em revela la seva flama
i els nostres ulls diuen el que no gosem expressar.

16. Simfonia dels cignes

17. Dansa de les fades

18. Dansa dels homes verds

19. “Ye gentle spirits of the air” – *Vosaltres, dolços esperits de l’aire*

Ye gentle spirits of the air, appear;
prepare, and joyn your tender voices here.
Catch, and repeat the trembling sounds anew,
soft as her sighs and sweet as pearly dew.
Run new division, and such measures keep,
as when you lull the god of love asleep.

Vosaltres, dolços esperits de l’aire, sortiu!
Prepareu-vos per unir aquí les vostres veus tendres.
Capteu i repetiu els sons estremidors,
suaus com sospirs i dolços com la rosada.
Canteu noves melodies i ritmes,
com quan bressoleu el déu de l’amor per adormir-lo.

20. Diàleg entre Corydon i Mopsa

Corydon

Now the maids and the men are making of hay,
we h’ve left the dull fools, and are stolen away.
Then Mopsa no more
be coy as before,
but let us merrily play,
and kiss the sweet time away.

Corydon

Ara les criades i els homes segueu el fenc,
hem deixat els ximplers i ens hem escapat.
Anem, Mopsa,
no siguis tan esquerpa com abans!
juguem feliçment i,
amb petons, passem el temps dolçament.

Mopsa

Why, how now, Sir Clown, what makes you so bold?
I'd have ye to know I'm not made of that mold.
I tell you again,
maids must never kiss no men.
No, no, no kissing at all;
I'll not kiss, till I kiss you for good and all.

Corydon

Not kiss you at all?

Mopsa

No, no, no kissing at all!

Corydon

Why no kissing at all?

Mopsa

I'll not kiss, till I kiss you for good and all.

Corydon

Should you give me a score,
'twould not lessen your store,
then bid me chearfully kiss, chearfully kiss
and take, and take, my fill of your bliss.

Mopsa

I'll not trust you so far, I know you too well;
should I give you an Inch, you'd soon take an ell.
Then lord like you rule,
and laugh at the fool.
No, no...

Corydon

So small a request,
you must not, you cannot, you shall not deny,
nor will I admit of another reply.

Mopsa

Nay, what do you mean?
O fie, fie, fie!

Mopsa

Per què, senyor bromista, sou tan atrevit?
Heu de saber que no estic feta d'aquesta pasta.
Us ho torno a dir:
les criades no han de besar cap home.
No, no, res de petons.
No us besaré, llevat que us besi de veritat.

Corydon

No vols besar-me gens?

Mopsa

No, no, de petons res de res!

Corydon

Per què de petons res de res?

Mopsa

No us besaré, llevat que us besi de veritat.

Corydon

Me'n podries fer un bon grapat,
que això no disminuïria el teu tresor,
fes-me, llavors, petó rere petó,
i rep, sí, rep de mi tota la glòria.

Mopsa

No em refio de vós, us conec massa bé,
us podria donar el dit, i em prendrïeu tot el braç.
Llavors, governarïeu com un gran senyor
i us riurïeu d'aquesta ximple.
No, no...

Corydon

Un petit favor
no em negaràs, ni pots fer-ho, ni ho faràs,
i jo tampoc admetré una altra resposta.

Mopsa

No? Què voleu dir?
Digueu, digueu!

21. "When I had often heard Young maids" – *Quan sento sovint les joves criades queixar-se*

A Nymph

When I have often heard young maids complaining,
that when men promise most they most deceive,
then I thought none of them worthy my gaining;
and what they swore, resolv'd ne're to believe.

Una nimfa

Quan sento sovint les joves criades queixar-se
que els homes, quan prometen, enganyen,
penso que cap d'ells és digne d'obtenir-me
i que mai confiaré en els seus juraments.

But when so humbly he made his addresses,
with looks so soft, and with language so kind,
I thought it sin to refuse his caresses;
nature o'ercame, and I soon chang'd my mind.

Should he employ all his wit in deceiving,
stretch his invention, and artfully feign;
I find such charms, such true joy in believing,
I'll have the pleasure, let him have pain.

If he proves perjur'd, I shall not be cheated,
he may deceive himself, but never me;
'this what I look for, and shan't be defeated,
for I'll be as false and inconstant as he.

Però quan ell em va festejar tan humilment,
amb mirades tan dolces i paraules tan tendres,
vaig pensar que seria un pecat rebutjar les seves
carícies,
i aviat vaig canviar d'opinió.

Si fa servir tot el seu enginy per enganyar-me,
esgotada la seva invenció i fingint astutament,
trobaria jo tanta alegria i tant de plaer en creure'l,
que jo tindria el plaer i ell la pena.

Si es revelés perjur, no seria enganyada,
ell podrà enganyar-se a si mateix, però a mi, mai.
Això és el que espero i no em donaré per vençuda,
així que seré tan falsa i inconstant com ell.

22. Dansa dels segadors

23. "A thousand ways we'll find – Milers de maneres trobarem

A thousand, thousand ways we'll find
to entertain the hours:
no two shall e're be known so kind,
no life so blest as ours.

Milers de maneres trobarem
de passar les hores entretinguts.
No hi haurà mai ningú tan amable,
ni vida tan feliç com la nostra.

24. Hornpipe

ACTE IV

25. Simfonia

Narradora:

Extenuat, a punt d'esvanir-me,

com trinxat pels sentiments de l' instant.
Entre la felicitat de l' embriaguesa i la maledicció de la ressaca,
vacil·lo entre la vida i la mort!

El cos sadollat de dolçors,
la ment satisfeta d'imatges ardents.
I no obstant això ... aquesta repulsió!
Què està passant?
Sento riuades d'amargor
i onades de consternació que ofeguen
el meu enteniment!
Vertigen de l'amor?
Però llavors, per què tanta repulsió i tantes nàusees?
Com si les estacions s'encadenessin i desencadenessin contra mi,

Com si ...
Cel i Terra en un rampell,
i, abans que un home pugui dir: “Mireu!”
la tenebra s’ho empassa tot de nou:
així d’efimers són els bons moments.

Com si...
Menjar un excés de dolç
pot empatxar-te fins al vòmit.

Per què pujar als cims per després desaparèixer en el precipici de l’oblit (i la mort)?
Llavors, quina és aquesta batalla de forces oposades que em fa estremir profundament dins meu?

La reina de les fades, Titania, s’ha posat el seu rei en contra. La discòrdia que regna entre Oberon, rei de les ombres, i Titania no només causa desordre en el regne de les fades, sinó també tota una descendència sencera de “mals” en el món natural.

Burla cruel: l’estiu, la primavera,
la fecunda tardor i l’hivern furiós
s’han canviat les robes, i el món, desconcertat
veient els fruits que donen, ja no sap distingir...

Curtcircuit cerebral?
Estat de consciència alterat?
Una percepció deformada del temps?
La nit més curta... Una eternitat!

Oh, llarga nit, eterna i tediosa...
fes les hores més breus, fes que el llevant
em deixi tornar a mi mateix amb llum de dia.

Oh sol, vine a ajudar-me. Vine a ajudar-me.

26. “Now the night is chased” – *La nit s’ha dissipat*

One of the attendants

Now the night is chas’d away,
all salute the rising sun;
'this that happy, happy day,
the birth-day of king Oberon.

Un dels servents

La nit s’ha dissipat,
tothom saluda el sol ixent,
aquest dia feliç, feliç
és l’aniversari del rei Oberon.

27. “Let the fifes and clarions” – *Que sonin els xiulets i les cornetes*

Two others attendants

Let the fifes, and the clarions,
and shrill trumpets sound,
and the arch of high heav’n the clangor resound.

Dos servents més

Que sonin els xiulets i les cornetes,
i les estridents trompetes!
Que tota la volta celeste ressoni.

28. Entrada de Phoebus

29. “When a cruel long winter” – *Quan un hivern llarg i cruel*

Phoebus

When a cruel long winter has frozen the earth,
and nature imprison'd seeks in vain to be free;
I dart forth my beams, to give all things a birth,
making spring for the plants, every flower,
and each tree.

'Tis I who give life, warmth, an vigour to all,
even love who rules all things
in earth, air, and sea;
would languish, and fade, and to nothing would fall,
the world to its chaos would return, but for me.

Chorus

Hail! Great parent of us all,
light and comfort of the earth;
before your shrine the seasons fall,
thou who gives all nature birth.

Phoebus

Quan un hivern llarg i cruel gela la terra,
i la natura, empresonada, busca en va alliberar-se,
llanço els meus raigs per fer néixer totes les coses,
creant la primavera per a les plantes, a cada flor
i a cada arbre.

Soc qui dona la vida, la calor i la força;
fins i tot l'amor, que governa totes les coses
a la terra, l'aire i el mar,
llanguiria, es debilitaria i es desfaria,
el món retornaria al seu caos, si no fos per mi.

Cor

Salut! Gran pare de tots nosaltres,
llum i consol de la terra,
davant el teu altar es postren les estacions,
ja que tu fas néixer tota la natura.

30. “Thus the ever grateful spring” – *Així, la primavera, sempre agradable*

Spring

Thus the ever grateful spring,
does her yearly tribute bring;
all your sweets before him lay,
then round his altar sing, and play.

Primavera

Així, la primavera, sempre agradable,
et porta el seu tribut anual.
Dipositeu davant d'ella els més dolços béns,
i canteu i toqueu al voltant del seu altar.

31. “Here's the summer, sprightly, gay” – *Aquí arriba l'estiu, viu i alegre*

Summer

Here's the summer, sprightly, gay,
smiling, wanton, fresh, and fair;
adorn'd with all the flowers of May,
whose various sweets perfume the air.

Estiu

Aquí arriba l'estiu, viu i alegre,
somrient, juganer, fresc i just,
adornat amb totes les flors de maig,
i les seves olors que perfumen l'aire.

32. “See my many colour'd fields” – *Mireu els meus camps de mil colors*

Autumn

See my many colour'd fields,
and loaded trees my will obey;
all the fruit that autumn yields,
I offer to the god of day.

Tardor

Mireu els meus camps de mil colors
i els arbres frondosos que m'obeeixen.
Tots els fruits que la tardor produeix
els ofereixo al déu del dia.

33. “Now winter comes slowly” – *Ja arriba l'hivern*

Winter

Now winter comes slowly, pale, meager, and old,
first trembling with age, and then quiv'ring with cold;
benum'd with hard frosts, and with snow cover'd o're,
prays the sun to restore him, and sings as before.

Chorus

Hail! Great parent of us all,
light and comfort of the earth;
before your shrine the seasons fall,
thou who gives all nature birth.

Hivern

Ja arriba l'hivern, lent, pàl·lid, prim i vell.
Tremolant per l'edat i després pel fred,
pesat per les rigoroses glaçades i cobert de neu,
demana al sol que li doni forces i canta com abans.

Cor

Salut! Gran pare de tots nosaltres,
llum i consol de la terra,
davant el teu altar es postren les estacions,
ja que tu fas néixer tota la natura.

34. Aire**ACTE V****Narradora:**

Dona, tu ja ho saps.

Ben al fons, tens una part de Lluna.
Tu mateixa,
segueixes un cicle en quatre fases;
portadora d'una part de llum i de foscor.

Si t'escoltes, ho saps:
hi ha quatre estacions mensuals.

És primavera!

La mucosa uterina es reconstitueix lentament: notes les “energies de la verge”, no hi ha cap risc de procrear, ... et sents fresca, nova i espurnejant.

L'estiu!

Les “energies de la mare” culminen en plena lluna al voltant de l'ovulació. Tu, dona, estàs arrelada a la terra i irradias. Al màxim del teu poder creatiu i d'obertura a l'exterior. Ets plena d'energia sexual i et sents extremament receptiva.

Ara la tardor!

És quan la lluna es retira i minva que apareixen les “energies de l'encantadora”. Prens consciència de tu mateixa, experimentes la teva força i poder personals. S'ha alliberat un òvul, però no ha estat fecundat; les energies acumulades s'han d'alliberar d'una manera o altra.

I a l'hivern..

Amb la lluna nova, les “energies de la bruixa” corresponen al moment de la introspecció. Com a dona estàs connectada als teus instints, a la teva intuïció. Sents la necessitat d'aïllar-te, de somiar, de dormir, de frenar, de concentrar-te en tu mateixa, per deixar anar la sang, acceptar el passat, posar ordre, fer el dol.

Si t'escoltes, ja ho saps;
Juno, protectora de les dones,

tampoc no deixa mai de repetir-t'ho,
Dona lluna que conserva les claus de l'amor:
només cal escoltar la nit per treure'n profit.

Gràcies, oh dolça Lluna, pels teus rajos de sol;
jo t'agraeixo, Lluna, que brillis tan brillant;
perquè amb la teva brillantor guspirejant, jo confio.

35. Preludi

36. "Thrice happy lovers - *Amants, tres vegades feliços*

Juno

Thrice happy lovers, may you be
for ever, ever free,
from that tormenting devil, jealousy.
From all that anxious care and strife,
that attends a married life:
be to one another true,
kind to her as she to you,
and since the errors of this night are past,
may he be ever constant,
she for ever chaste.

Juno

Amants tres vegades feliços,
que sigueu lliures per sempre
d'aquell dimoni turmentós, la gelosia.
De totes les preocupacions i disputes inquietes
que acompanyen la vida conjugal.
Sigueu fidels l'un a l'altre,
amables amb ella com ella ho és amb vosaltres,
ara que els errors d'aquesta nit són cosa del passat,
que ell sigui sempre constant,
i ella per sempre casta.

37. "Oh let me weep" – *Oh, deixa'm plorar*

Juno

O let me weep, for ever weep,
my eyes no more the shall welcome sleep;
I'll hide me from the sight of day,
and sigh, and sigh my soul away.
He's gone, he's gone, his loss deplore;
and I shall never see him more.

Juno

Oh, deixa'm plorar, plorar per sempre.
Els meus ulls no veuran el somni mai més.
M'amagaré de la llum del dia
i, sospirant, alliberaré la meva ànima.
Ell no hi és, no hi és, lamenteu la seva pèrdua,
no el tornaré a veure mai més.

38. Dansa d'entrada

Narradora:

Ni l'ull de l'home pot sentir,

ni l'orella de l'home pot veure,
ni la mà de l'home pot tastar,
ni la seva llengua pot concebre ni el seu cor pot dir
de què anava el meu somni.

Durant molts anys vaig preguntar-me per aquella folla nit d'estiu.
Com vaig arribar fins allà?
Qui m'havia posat què a la copa?
Com era la recepta enjogassada?

Aquelles revelacions? Un filtre d'amor?

En tots els incidents d'aquesta nit
no hi veig res més que la tortura d'un malson.

Anys més tard, un migdia, ajupida al jardí mentre recollia ortigues per al pesto,
un brot tendre em va picar amb dolenteria en un mal lloc.

No sabent deslletar les nostres mirades de l'aliment dels amants
al vespre, sabia que sense fer l'amor, no dormiria.
I de cop, va aparèixer la llum. Era l'ortiga. Un llit d'ortigues!

Els murmuris m'envaïen la ment:

“Vine, i en aquest llit de flors asseu-te
mentre les teves galtes acarono”

Ah, ortigueta, què m'has fet?
De natura salvatge, creixes exactament allà on oblidem posar la mirada.
Als racons dels jardins, per encendre potser els nostres jardins interiors?
Mala herba perenne, amb pèls urticants.
Estimulant i enèrgica, et trobem en els pastissos tradicionals o en la sopa del muntanyenc.
Formes part de les potents plantes afrodisíiques,
recomanada per lluitar contra la impotència i la frigidesa.
Les teves propietats tòniques fan mantenir-se despert, cosa que prolonga els jocs nocturns.
Fins i tot sembla que, en el passat, animaven les parelles a fregar-te contra els genitals;
la part urticant de les fulles produeix a l'instant una vasodilatació,
ideal per a les relacions sexuals animades, generadora de la imaginació bestial.
Vaig voler transformar l'accident en un acte voluntari; l'hi vaig proposar.
Vés a buscar-me, doncs, aquesta planta
però ella va respondre “després de tu, estimat”.

Amb la meva descoberta, doncs, la vaig fregar tot nu
i, quin goig, quina màgia...
Funciona, quina meravella!
Aquest és el meu secret.
No és res que no s'hagi de dir,
sinó una cosa que jo recomano.
Per tant, us ho recomano. Ara depèn de vosaltres.

Després, per desencadenar la festa dels sentits, es pot triar:
L'aroma suau del gessamí;
el romaní, estimulant de les percepcions sensorials propícies als jocs amorosos;
l'aspecte pebrat de la caputxina per restaurar el to;
l'espècia tèbia pròpia de la canyella,
originària d'Indonèsia; el clau de girofle augmenta el flux sanguini;
la ruca consumida en l'antiguitat per excitar desitjos sexuals; o
algunes llavors d'àngelica, també anomenada “herba de les fades”.

Nit i silenci! Qui és aquest home?
Parla, Puck. Avança!

Al cor de les coses
L'essència de les plantes
en aquests elixirs d'amor
que fins avui s'estremeix
en la memòria de les fades d'aquest món.

Sona, música!

39. Simfonia

40. Escena de la parella de xinesos

Chinese man

Thus the gloomy world
at first began to shine,
and from the power divine
a glory round about it hurl'd;
which made it bright,
and gave it birth in light.

Then were all minds as pure,
as those ethereal streams;
in innocence secure,
not subject to extreams.
There was no room then for empty fame,
no cause for pride, ambition wanted aim.

Chinese woman

Thus happy and free,
thus treated are we
with nature's chiefest delights.

We never cloy,
but renew our joy,
and one bliss another invites.

Chorus

Thus wildly we live,
thus freely we give,
what heaven as freely bestows.

We were not made
for labour and trade,
which fools on each other impose.

Chinese man

Yes, Xansi, in your looks I find
the charms by which my heart's betray'd;
then let not your disdain unbind

Un home xinès

És així com el món tenebrós,
primer, va començar a brillar,
després, el poder diví
vessa sobre ell la glòria
que el fa resplendir
i néixer a plena llum.

Tots els éssers eren llavors tan purs
com aquests eteris rierols,
la seva innocència
no estava subjecta a passions extremes.
No hi havia lloc per a la glòria buida,
ni raó per a l'orgull o l'ambició.

Una dona xinesa

Feliços i lliures,
tal com som,
vam gaudir de les delícies de la natura.

Mai estem tips,
sinó que renovem la nostra joia,
i una alegria convida una altra.

Cor

Tan lliures com vivim,
generosament donem
allò que el cel tan lliurement ens prodiga.

No estem fets
per al treball i el comerç,
que els ximpls s'imposen entre ells.

Un home xinès

Sí, Xansi, en les teves faccions trobo
els encants que han traït el meu cor.
Que el teu desdeny no alliberi

the prisoner that your eyes have made.
She that in love makes least defence,
wounds ever with the surest dart;
beauty may captivate the sence,
but kindness only gains the heart.

el presoner que han capturat els teus ulls.
La que en amor es defensa,
es protegeix de la fletxa més segura.
La bellesa pot captivar els sentits,
però només la bondat guanya el cor.

41. Dansa dels micos

42. "Hark how all things with one sound rejoice" – *Mireu com totes les coses*

1st woman

Hark how all things with one sound rejoice,
and the world seems to have one voice.

Primera dona

Mireu com s'alegren totes les coses a l'uníson,
i el món sembla tenir una sola veu.

2nd woman

Hark now the echoing air a triumph sings,
and all around pleas'd Cupids clap their wings.

Segona dona

Mireu com l'eco porta cants triomfals,
i al seu voltant, Cupido, satisfet, mou les ales.

Chorus

Hark! Hark!

Cor

Atenció! Atenció!

2nd woman

Sure the dull god of marriage does not hear

Segona dona

Segur que el déu sord del matrimoni no sent.

Both

We'll rouse him with a charm.
Hymen, appear!

Totes dues

El despertarem amb un sortilegi.
Mostra't, Hymen!

Chorus

Hymen, appear!

Cor

Mostra't, Hymen!

Both

Our Queen of Night commands thee not to stay.
Appear!

Totes dues

La nostra Reina de la Nit t'ho ordena!
Mostra't!

Chorus

Our Queen...

Cor

La nostra Reina...

43. Preludi

44. Escena final

Hymen

See, see, I obey.
My torch has long been out, I hate

Hymen

Mireu, mireu com obeeixo.
La meva torxa porta temps apagada,

on loose dissembled vows to wait,
where hardly love out-lives
the wedding-night,
false flames, love's meteors,
yield my torch no light.

Both women

Turn then the eyes upon those glories there,
and catching flames will on thy torch appear.

Hymen

My torch, indeed, will from
such brightness shine,
love ne'er had yet such altars, so divine.

Trio

They shall be as happy as they're fair;
love shall fill all the places of care,
and every time the sun
shall display his rising light,
it shall be to them a new wedding-day;
and when he sets, a new nuptial-night.

Chorus

They shall be as happy as they're fair;
love shall fill all the places of care,
and every time the sun
shall display his rising light,
it shall be to them a new wedding-day;
and when he sets, a new nuptial-night.

no m'agrada fer juraments falsos,
perquè l'amor no dura molt més enllà
que la nit de nocés,
les falses passions, meteors de l'amor,
no donen llum a la meva torxa.

Les dues dones

Dirigeix la teva mirada cap a aquestes glòries
i les flames tornaran a la teva torxa.

Hymen

És veritat, la meva torxa
resplendirà amb una brillantor enlluernadora,
mai l'amor havia tingut altars tan divins.

Trio

Els seran tan feliços com justos,
l'amor ho omplirà tot de pau,
i cada vegada que el sol
desplegui la seva llum,
serà per a ells un nou dia de boda,
i cada vegada que es pongui, una nit de nocés.

Cor

Els seran tan feliços com justos,
l'amor ho omplirà tot de pau,
i cada vegada que el sol
desplegui la seva llum,
serà per a ells un nou dia de boda,
i cada vegada que es pongui, una nit de nocés.

45. Xacona

FI DE L'ÒPERA

Traducció al català dels textos que diu la Narradora:
Valeria Gaillard, Joan Sellent Arus i Agustín García Calvo